

คำวินิจฉัยของ นายอรรถ หวังอ้อมกลาง ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๑๗/๒๕๕๖

วันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๕๖

เรื่อง ศาลจังหวัดฉะเชิงเทราส่งคำโต้แย้งของจำเลย (นายวันเพ็ญ กรเกษม) ในคดีอาญาหมายเลขดำที่ ๒๕๕๓/๒๕๕๓ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ (ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่)

ข้อเท็จจริงได้ความว่า พนักงานอัยการจังหวัดฉะเชิงเทรา เป็นโจทก์ ฟ้องนายวันเพ็ญ กรเกษม ผู้ร้อง เป็นจำเลยฐานความผิด มียาเสพติดให้โทษชนิดเมทแอมเฟตามีนไว้ในครอบครองเพื่อจำหน่าย มีอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืนไว้ในครอบครองโดยไม่ได้รับใบอนุญาต พาอาวุธปืนติดตัวไปในหมู่บ้าน และทางสาธารณะโดยไม่มีเหตุอันสมควรและไม่ได้รับใบอนุญาตให้มีอาวุธปืนติดตัว

เมื่อวันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ทนายผู้ร้องยื่นคำร้องต่อศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ขอหมายเรียก พยานเอกสาร (คำให้การทั้งหมดของผู้ร้อง และเอกสารประกอบคำให้การ) ซึ่งอยู่ในความครอบครองของโจทก์ เพื่อประกอบการพิจารณาคดีและต่อสู้อคดีของผู้ร้อง ศาลมีหมายเรียกพยานเอกสารดังกล่าวในวันเดียวกัน ปรากฏว่าโจทก์ไม่ได้ส่งเอกสารตามหมายเรียก ทนายผู้ร้องจึงยื่นคำร้องต่อศาล เพื่อขอให้ศาลออกหมายเรียกพยานเอกสาร ตามบัญญัติระบุพยานของผู้ร้อง ซึ่งอยู่ในความครอบครองของบุคคลภายนอกอีกครั้งหนึ่ง ศาลได้ออกหมายเรียกพยานเอกสารตามคำขอของผู้ร้อง แต่โจทก์ไม่ส่งเอกสารตามที่ศาลได้ออกหมายเรียก อ้างว่าโจทก์มีความจำเป็นต้องใช้เอกสารในสำนวนคดี เพื่อซักถามพยานโจทก์โดยอาศัยเหตุตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ แม้รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม จะบัญญัติว่า ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนา คำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตนได้ เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้วก็ตาม แต่รัฐธรรมนูญมาตราดังกล่าวก็ได้บัญญัติว่า ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ ซึ่งปัจจุบันยังไม่มีกฎหมายบัญญัติ โจทก์จึงไม่สามารถดำเนินการตามหมายเรียกของศาลได้

ต่อมาเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๔ ศาลได้ออกนั่งพิจารณาคดี ทนายผู้ร้องยื่นคำร้องขอให้ศาลรอการพิจารณาพิพากษาคดีไว้ชั่วคราว เนื่องจากจำเลยเห็นว่า การขอคัดหรือตรวจคำให้การและเอกสารประกอบคำให้การของจำเลยจากโจทก์ เป็นสิทธิของจำเลยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เมื่อโจทก์ไม่ปฏิบัติตาม โดยอ้างว่ามีอำนาจตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา

มาตรา ๑๗๕ ผู้ร้องจึงโต้แย้งว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม และขอให้ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา ส่งความเห็นให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย ศาลจังหวัดฉะเชิงเทรา พิจารณาแล้วเห็นว่า คำโต้แย้งของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๖๔ จึงส่งคำโต้แย้งเพื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้ว มีคำสั่งให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย

มีปัญหาต้องพิจารณาวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม หรือไม่

ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ บัญญัติว่า “เมื่อโจทก์สืบพยานเสร็จแล้ว ถ้าเห็นสมควรศาลมีอำนาจเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาเพื่อประกอบการวินิจฉัยได้”

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม บัญญัติว่า “ผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีอาญาย่อมมีสิทธิตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวน หรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องคดีต่อศาลแล้ว ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายบัญญัติ”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ เป็นบทบัญญัติให้อำนาจศาลเมื่อสืบพยานเสร็จที่จะเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการเพื่อประกอบการวินิจฉัยคดี เป็นเรื่องระหว่างศาลกับพนักงานอัยการ ซึ่งถ้าศาลเห็นสมควรก็สามารถเรียกสำนวนการสอบสวนจากพนักงานอัยการมาประกอบการพิจารณาวินิจฉัยได้ สำหรับกรณีตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม เป็นบทบัญญัติที่รับรองสิทธิของผู้เสียหายหรือจำเลยในคดีในการที่จะตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตน เมื่อคดีนั้นพนักงานอัยการได้ยื่นฟ้องต่อศาลแล้ว เป็นเรื่องสิทธิของผู้ร้องระหว่างผู้ร้องกับพนักงานอัยการ เป็นกรณีที่แตกต่างกันไปจากประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จึงเป็นคนละเรื่องและคนละกรณีกัน และการที่ผู้ร้องจะใช้สิทธิตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม จะต้องเป็นไปตามที่กฎหมายบัญญัติ แต่กรณีนี้ยังไม่มีกฎหมายบัญญัติรายละเอียดถึงสิทธิของผู้ร้องว่าจะตรวจหรือคัดสำเนาคำให้การของตนในชั้นสอบสวนหรือเอกสารประกอบคำให้การของตนอย่างไร เมื่อใด ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ จึงไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม

อาศัยเหตุผลดังกล่าวมาข้างต้น จึงวินิจฉัยว่า ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๗๕ ไม่มีข้อความขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๕๑ วรรคสาม

นายอูระ หวังอ้อมกลาง

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ